

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Conciliarité et Consensus
Συνοδικότητα και Ὁμοφωνία

Τόμος 86 • Τεύχος 2^ο • Ἀπρίλιος - Ἰούνιος 2015

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Βραβεῖον τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

Ἐκδίδεται μὲ τὴν πρόνοια
τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. Ἱερωνύμου

Ἰδιοκτησία τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ:

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων, Σεβ. Μητροπολίτης Κηφισίας,
Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ, κ. Κύριλλος

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Σταῦρος Γιαγκάζογλου, Σύμβουλος Ἀ' τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ,
Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΕ ΔΙΕΤΗ ΘΗΤΕΙΑ:

Σεβ. Μητροπολίτης Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρουπόλεως κ. Ἀθηναγόρας,
Μάριος Μπέγζος, Κοσμητὼρ Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν,

Μιλτιάδης Κωνσταντίνου, Κοσμητὼρ Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀ.Π.Θ.,

Σεβ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, Καθηγητῆς,

Πρόεδρος Τμ. Θεολογίας Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν,

Χρυσόστομος Σταμούλης, Καθηγητῆς,

Πρόεδρος Τμ. Θεολογίας Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀ.Π.Θ.,

Γεώργιος Φίλιας, Καθηγητῆς,

Πρόεδρος Τμ. Κοιν. Θεολογίας Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν,

Θεόδωρος Γιάγκου, Καθηγητῆς, Πρόεδρος Τμ. Ποιμαντικῆς

καὶ Κοινωνικῆς Θεολογίας Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀ.Π.Θ.

ΣΥΝΤΑΞΗ ΥΛΗΣ:

Ἀικατερίνη Τσαλαμπούνη, Ἐπ. Καθ. Κ.Δ., Ἀ.Π.Θ., Νικόλαος Ἀσπρούλης, Μ.Θ.

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ:

Βασίλειος Τζέρπος, Δρ. Θ., Νικόλαος Δρατσέλλας, Μ.Θ.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗΣ:

Παναγιώτης Γλιάτας

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

Ἰωάννου Γενναδίου 14, 115 21 Ἀθήνα – Τηλ.: 210.7272288, Φάξ: 210.7272251

e-mail: theologia@ecclesia.gr

<http://www.ecclesia.gr/greek/press/theologia/index.asp>

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ:

Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ἐπεύθυνος Τυπογραφείου: Χρῆστος Κωβαῖος, Πρωτομαγιάς 3, Κρουονέρι Ἀττικῆς

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τόμος 86, Τεύχος 2^ο, Ἀπρίλιος - Ἰούνιος 2015

Conciliarité et Consensus *Συνοδικότητα καὶ Ὁμοφωνία*

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ, <i>Κοινωνία καὶ συνοδικότητα στὴν Ἐκκλησία σήμερα</i>	3
PROF. DR. JOSEPH FAMERÉE, <i>Avant-Propos</i>	7
JEAN-MARIE VAN CANGH, <i>Le premier Concile de Jérusalem (en 51 ap. J.C.)</i>	11
METROPOLITAN OF PERGAMON JOHN ZIZIOULAS, <i>Conciliarity and Primacy</i>	19
HERVÉ LEGRAND, <i>Le dogme de la juridiction universelle de l'évêque de Rome et la conciliarité inaliénable de l'Église</i>	35
VASSILIS SAROGLOU, <i>Psychologie de l'autorité religieuse et fonctionnement de la synodalité</i>	61
JOSEPH FAMERÉE, <i>Conciles et primautés. Réflexions d'un catholique sur le document de Ravenne</i>	83
FREDERICH LAURITZEN, <i>Who convenes a Synod in Byzantium?</i>	105
EMIDIO CAMPI, <i>Protestantism and Conciliarity</i>	117
NICHOLAS SAGOVSKY, <i>Conciliarity and Consensus: the Anglican Experience</i>	139
ARCHIM. GRIGORIOS D. PAPATHOMAS, <i>Synodalité et Saints Canons au sein de l'Église</i>	153
STAVROS YANGAZOGLU, <i>Crise de la synodalité? La tendance bureaucratique de l'ecclésiologie et le problème de la représentation et de la communion réelle dans l'Église aujourd'hui</i>	171

* * *

ΙΔΙΟΜΕΛΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΤΖΕΛΟΥ, <i>Ἡ ἐκκλησιολογικὴ σκέψη τοῦ μητροπολίτου Περγάμου Ἰωάννη Ζηζιούλα στὸ πλαίσιο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Διαχριστιανικοῦ διαλόγου</i>	195
ΠΡΩΤΟΠΡ. ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ Γ. ΑΥΓΟΥΣΤΙΔΗ, <i>Ποιμαντικὴ προσέγγιση τῆς ἑτερότητας</i>	211
MARIA BRUN, <i>Ὁ ἀντίκτυπος τῆς Β΄ Βατικάνειας Συνόδου στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία</i>	219
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΕΡΑΜΙΔΑ, <i>Ἑλληνικότητα καὶ Εὐρώπη στὴ σκέψη τοῦ Νίκου Μασούκα</i>	241
Π. ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ ΜΠΑΪΡΑΧΤΑΡΗ, <i>Ἡ φύση τῆς συμμετοχῆς τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας στὸ ΠΣΕ. Μία ὀρθόδοξη ἱστορικὴ καὶ θεολογικὴ θεώρηση τῆς Οἰκουμενικῆς Κίνησης</i>	255
ΣΩΤΗΡΗ ΓΟΥΝΕΛΑ, <i>Συζητώντας γιὰ τὴν ἱστορία ὡς μυστήριον, τὴν θεολογία καὶ τὸν πολιτισμὸν</i>	303
ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΣΚΛΗΡΗ, <i>Ὀντολογία καὶ Ἱστορία. Μὲ ἀφορμὴ ἓνα πρόσφατον συνέδριον</i>	329
GREGORY RATTSAS, <i>Ὁ Γάμος ἱερέων: Πρὸς μιὰ ὀρθόδοξη Θεολογία τοῦ Φύλου</i>	335
ΘΕΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	357
ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ	379
ΒΙΒΛΙΟΣΤΑΣΙΟΝ	397
ΑΝΑΛΟΓΙΟΝ	411

ΕΠΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΗ:

Τεύχος 3ο (2015): *Ποικίλης ὕλης*
 Τεύχος 4ο (2015): *Πρὸς τὴν Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδο τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας*